

Dictamen núm. 19/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears

Dictamen núm. 19/2009, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears.

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 de juliol de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Esports i Joventut relativa al Projecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears.

Segon. El dia 16 de juliol s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i la Felib

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu del director general de Joventut relatiu a l'oportunitat d'elaborar un decret de creació de l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears
2. Resolució del conseller d'Esports i Joventut d'inici del procediment d'elaboració del decret de creació de l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears.
3. Estudi econòmic relatiu a l'esborrany de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears.
4. Avantprojecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears
5. Oficis de tramesa de l'esborrany als consells insulars i a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
6. Suggeriments o observacions sobre l'avantprojecte de decret, presentades per:
  - Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
  - Conselleria d'Interior
  - Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
  - Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
  - Conselleria de Presidència
  - Conselleria de Treball i Formació
  - Conselleria de Salut i Consum
  - Consell Insular de Mallorca
  - Institut Balear de la Joventut
7. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona (IBD)
8. Informe d'impacte de gènere de l'IBD.
9. Informe dels serveis jurídics.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 6 d'agost de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva, 10 articles, 1 disposició addicional i dues de finals.

I. La part expositiva explica quin és el marc normatiu que empara la creació d'aquest Observatori i destaca la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de joventut. També fa referència a la proposta d'Observatori Social que ha servit de guia per elaborar aquest projecte de decret que pretén crear un Observatori com a eina d'observació, d'anàlisi i d'estudi de les característiques actuals de la condició juvenil a les Illes Balears.

II. La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 10 articles:

L'article 1, sobre l'objecte, disposa que *es crea un òrgan col·legiat, de caràcter consultiu i assessor en matèria de joventut, adscrit a la Conselleria d'Esports i Joventut del Govern de les Illes Balears, amb l'objectiu de desenvolupar el programa d'investigació, informació i documentació per tal de conèixer la realitat juvenil i contribuir a orientar i actualitzar les polítiques de joventut i les actuacions que es duen a terme en matèria juvenil des de les administracions públiques i la societat civil.*

L'article 2 exposa els objectius de l'Observatori i l'article 3, les funcions, entre les quals es troben la de recollir informació i analitzar-la, realitzar investigacions, estudis preparatoris i de viabilitat de les mesures i propostes d'actuació.

L'article 4 crea la figura del coordinador de l'Observatori i estableix les seves funcions.

L'article 5 regula la composició del Ple de l'Observatori amb un president, que serà el director general de Joventut, i 18 vocals. Com a secretari actua una persona designada de l'Institut Balear de la Joventut amb veu però sense vot.

L'article 6 disposa que els vocals seran nomenats per resolució del conseller d'Esports i Joventut per un mandat de dos anys.

Les funcions del president venen regulades en l'article 7, les dels vocals en l'article 8 i les del secretari en l'article 9. L'article 10 està dedicat al funcionament del Ple.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta d'una disposició addicional única i de dues disposicions finals.

La disposició addicional disposa que l'Observatori de la Joventut ha de ser atès amb els mitjans materials, tècnics i humans de l'àrea d'Investigació de la realitat juvenil de l'Institut Balear de la Joventut (IB Jove).

La disposició final primera faculta el conseller d'Esports i Joventut per dictar totes les disposicions necessàries per al desenvolupament, l'execució i el compliment del que disposa aquest Decret.

La disposició final segona estableix que la norma entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

III. Observacions

Primera. La joventut és una matèria transversal i, a la vegada, un col·lectiu que es veu afectat per tota mena de polítiques i actuacions públiques com ara les d'ocupació, les d'educació, les de formació, les d'esport, les d'habitatge, les de salut, etc. Tal és la importància que està adquirint que disposa de portal propi a la Unió europea, <http://ec.europa.eu/youth>, amb informació sobre assumptes i actuacions que els hi poden afectar o interessar, sobre tot les relatives a la mobilitat entre els estats membres de la Unió Europea, i amb la possibilitat de participar-hi.

La joventut, com a concepte separat, no va aparèixer a la UE fins el Tractat de Maastricht de 1993 i, des de llavors, les polítiques dirigides a aquest col·lectiu han anat creixent, amb l'objectiu últim de convertir el jovent en ciutadans actius de la Unió, conscients de que són una generació que creix i viu en una Europa sense fronteres.

Dins aquest marc de convertir la joventut en ciutadans efectius de la Unió Europea tant com dels seus països, es valora positivament aquesta iniciativa del Govern, que permetrà conèixer millor aquest sector de la població i enfocar les polítiques públiques que l'afectin.

D'acord amb això, entenem que l'Observatori ha de comptar amb representació de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB) en atenció a que les entitats locals també tenen competències en matèria de joventut i duen a terme actuacions que els hi afecten, d'acord amb la Llei

10/2006, de 26 de juliol, integral de joventut. Trobam a faltar, igualment, representants de la Conselleria d'Educació, de la Conselleria de Salut i Consum, i de la Direcció General d'Esports.

Segona. Pel que fa a l'expedient tramés i al procediment que s'ha dut a terme, crida l'atenció l'existència d'una sola versió del projecte de decret, sense que s'apreciïn modificacions motivades per les al·legacions presentades en la fase d'audiència pública, ni cap valoració d'aquestes, ja que no hi ha cap informe del secretari general que valori la correcció del procediment seguit i les al·legacions rebudes, tal i com prescriu l'article 46.2 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

De fet, la finalitat del tràmit d'audiència és conèixer la opinió dels sectors que es poden veure afectats i millorar el text, cosa que només es pot fer si les al·legacions presentades són preses en consideració, tant sigui per acceptar-les com per rebutjar-les, deixant-hi constància a l'expedient.

S'ha de tenir en compte que algunes al·legacions qüestionen fins i tot la competència de l'Administració de la Comunitat Autònoma per posar en marxa un Observatori de la Joventut quan les competències, des de l'aprovació de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, i segons l'article 70.16 d'aquest Estatut, són pròpies dels consells insulars. Consideracions com aquesta no poden quedar recollides en l'expedient sense cap valoració per part de la Conselleria. De fet, l'informe jurídic només fa referència als articles 30.12 i 30.13 de l'Estatut, sense esmentar el dit article 70.

Tercera. Així mateix, i pel que fa a l'expedient, entenem que l'estudi econòmic no valora realment les despeses que aquest organisme pot suposar per a la Conselleria i pel Govern de les Illes Balears. Encara que es recolzi en mitjans de la pròpia Direcció General de Joventut, el cert és que les funcions que ha de dur a terme poden implicar més despesa, ja sigui mitjançant contractes per fer estudis, ja sigui amb increment de la plantilla de personal o, fins i tot, amb compensacions econòmiques als membres del ple o de les comissions que es puguin crear, per les assistències o despeses en què puguin incórrer en l'exercici de les funcions pròpies de l'Observatori.

En aquest sentit, consideram que la creació d'un Observatori implica l'aportació d'idees i la posada en marxa d'iniciatives noves per conèixer millor el jovent i per atendre les necessitats que sorgeixen en aquest col·lectiu. Si totes aquestes actuacions es volen dur a terme amb garanties de qualitat, s'han d'invertir altres recursos, a més dels que la Direcció General de Joventut hi pugui aportar des del seu pressupost.

S'ha de tenir en compte també que l'article 10, sobre el funcionament del Ple, disposa que *tant a les sessions del Ple com a les comissions o grups de treball poden convocar-se experts i personal de les administracions públiques i dels sectors implicats*. No fa cap comentari sobre la possibilitat de què aquestes compareixences impliquin despeses o remuneracions, cosa que entem que s'hauria de valorar, ja sigui per regular-lo com per descartar l'abonament de dietes o qualsevol quantitat en concepte d'indemnització o retribució.

Més encara, les funcions de l'Observatori són molt ambicioses: recollir informació, analitzar informació, realitzar investigacions, estudis preparatoris i

de viabilitat, constituir un fons de documentació, definició d'indicadors, etc. Certament algunes d'aquestes funcions ja les duen a terme els serveis de la Conselleria d'Esports i Joventut i pel Consell de la Joventut de les Illes Balears (CJIB). En aquest sentit, recordam que la Llei 2/1985, de 28 de març, per la qual es crea el CJIB, disposa que les seves funcions són, entre d'altres, les següents (art. 2):

- a) Col·laborar amb l'Administració autonòmica mitjançant la preparació i realització d'estudis, emisió d'informes i qualssevol altres activitats relacionades amb la problemàtica i els interessos juvenils, tant a iniciativa pròpia com dels òrgans de l'Administració autonòmica.*
- b) Participar en els consells o organismes consultius que l'Administració de la comunitat autònoma estableixi per a l'estudi de la problemàtica actual*
- f) Proposar als poders públics, autonòmics o nacionals, l'adopció de mesures relacionades amb la finalitat que li és pròpia.*

I pel que fa a l'Observatori, el seu objectiu és (art.1):

“desenvolupar un programa d'investigació, informació i documentació per tal de conèixer la realitat juvenil i contribuir a orientar i actualitzar les polítiques de joventut i les actuacions que es duen a terme en matèria juvenil des de les administracions públiques i la societat civil.”

Més encara, si observam les funcions trobam, entre d'altres, les següents:

- a) Recollir la informació que de forma directa o indirecta pugui servir per conèixer i entendre la condició juvenil a la nostra comunitat i els factors associats.*
- b) Analitzar la informació obtinguda, estudiar les noves tendències i els canvis que es produeixin.*
- c) Realitzar investigacions, estudis preparatoris i de viabilitat de les mesures i propostes d'actuació.*
- j) Dur a terme propostes per a l'elaboració de polítiques públiques pels joves Illencs.*

D'acord amb això, l'Observatori es dedicaria a realitzar estudis i informes, i a fer propostes d'actuació, funcions que ja exerceix el CJIB, motiu pel qual no entenem la necessitat de crear una altra entitat per exercir les mateixes tasques.

Consideram que la creació d'un Observatori de la Joventut en el marc conjuntural actual, suposaria un augment de la estructura de la administració, quan en realitat el que resulta necessari es que l'administració s'aprimi, millori en eficiència i qualitat de servei. Tal vegada seria més profitós i rendible reforçar les funcions del CJIB, de la mateixa Direcció General de Joventut o, si es considera realment necessari la creació d'un altre organisme, sembla més adient amb la naturalesa i la composició que es preveu, una Comissió Interdepartamental, amb previsió expressa, en el mateix decret de creació, de que no suposarà cap despesa addicional per al pressupost de la comunitat autònoma, tal i com preveu el director general de Joventut en l'estudi econòmic que consta en l'expedient.

Quarta. Entenem que si l'Observatori vol conèixer la realitat juvenil no pot deixar fora a la societat civil. Podria argumentar-se que el representant del CJIB que hi forma part ja aporta aquesta visió de la societat civil. No obstant això, un membre entre devuit de les administracions públiques no és representatiu. Per tant, consideram que hauria de comptar, tal i com ho fa el Consell de Joventut de les Illes Balears, amb membres de la societat civil i no només de les administracions públiques, per tal d'integrar punts de vista diferents i enriquir, amb això, l'activitat i les funcions de l'Observatori.

Ara bé, si aquest organisme es transformés, com hem suggerit en la observació tercera, en una comissió interdepartamental, amb l'objectiu de coordinar

polítiques públiques i no duplicar esforços i despeses, entendriem la presència majoritària dels membres de les administracions.

Quinta. Pel que fa als vocals, crida l'atenció que el mandat dels membres del Ple sigui per dos anys, quan la majoria ho són per raó del càrrec que ocupen, com el gerent del Consorci Turisme Jove, el director de l'IB Jove o els coordinadors dels diferents programes de la Direcció General de Joventut. Per tant, la renovació bianual només té sentit pels membres nomenats en representació de les entitats alienes a la Direcció General. El director de l'IB Jove serà vocal del Ple de l'Observatori durant el temps que sigui director de l'IB Jove i, per tant, haver de fer nomenaments i cessaments cada dos anys sembla innecessari. En relació amb les funcions d'aquests vocals, seria útil afegir *qualsevol altre que els encomani el Ple*.

Pel que fa a les funcions del president i del secretari, entenem que s'hauria de revisar la corresponent a la convocatòria. És a dir, si convoca el president, a través del secretari, no pot convocar el secretari amb el vistiplau del president, si de cas, per ordre o per indicació del president. S'hauria de tenir en compte, en aquest sentit, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

I, en relació amb el funcionament del Ple, la reunió anual pot convertir-lo en un òrgan poc operatiu o amb poca capacitat de controlar o coordinar les tasques que ha de dur a terme, si no compta amb una comissió executiva responsable d'impulsar les funcions de l'Observatori. I entenem que aquesta comissió, si es crea, no es pot deixar a la voluntat del Ple, sinó que hauria de crear-se en aquest mateix Decret, amb definició de les seves funcions i de la composició.

Sisena. D'acord amb les observacions anteriors, consideram que el més addient i eficient seria la creació d'una comisió interdepartamental, que posés en comú les necessitats del jovent i les polítiques públiques dirigides a aquest col·lectiu, amb la possibilitat d'encarregar estudis, ja sigui a la mateixa Direcció General de Joventut o al CJIB, tenint en compte les aportacions que poden fer organismes com l'IBESTAT, l'IB dona i la UIB (tots ells previstos com a membres del nou òrgan).

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general

Vist i plau

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 6 d'agost de 2009